

Примљено:	24-05-2021	
Број	пример	Орг. јед.
1133/1		

Републички завод за заштиту споменика културе
Institute for the Protection of Cultural Monuments of Serbia

Радослава Грујића 11 Radoslava Grujića 11
11118 Београд 11118 Belgrade
Србија Serbia
Тел. (011) 24 54 786 Phone +381 11 24 54 786
Факс (011) 34 41 430 Fax +381 11 34 41 430
e-mail: sekretarijat@heritage.gov.rs

Датум/ Дате:
Број/Реф.
МБ/

18 MAY 2021

6-74 / 221-4

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
Сектор за просторно планирање и урбанизам

11 000 БЕОГРАД
Немањина 22-26

Предмет: Мишљење на нацрт Просторног плана подручја посебне намене коридора аутопута Београд – Зрењанин – Нови Сад и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре обратило се Републичком заводу за заштиту споменика културе да узме учешће у току трајања јавног увида у нацрт Просторног плана подручја посебне намене коридора аутопута Београд – Зрењанин – Нови Сад и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину.

Увидом у материјал који је доступан на интернет страници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, углавном су имплементирани и усклађени критеријуми и Услови чувања, одржавања и коришћења културних добара, као и добара која уживају предходну заштиту, издатих од стране надлежних завода за заштиту споменика културе.

Из надлежности Републичког завода за заштиту споменика културе Београд, па ширем подручју Просторног плана подручја посебне намене коридора аутопута, на деловима територија градова Београда, Панчева, Зрењанина, Новог Сада и општина Опово, Ковачица, Жабал, налазе се следећа утврђена непокретна културна добра од изузетног значаја за Републику Србију:

1. Меморијални комплекс у Идвору (Михаило Пупин), Ул. Михајла Пупина бр. 39 Идвор, Ковачица (Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе број 01-182/3-77 од 28.07.1977. године (родна кућа), Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе број 02-305/2-88 од 18.07.1988. године (црква), категорисано „Сл. Гласник РС“ 16/90);
2. СПЦ Вазнесења Господњег у Чуругу, Чуруг, Жабал (Решење Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе у Новом Саду број 299/50. од 25.05.1950. године (иконостас), Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе у Новом Саду број 01-78/1-71. од 12.02.1971. године; Одлука Скупштине општина Жабал број 06-43/94-1. од 07.10.1994. године, категорисано „Сл. Гласник РС“ 16/90);
3. Румунска православна црква Св. Георгија, Ковачица, Уздин (Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе у Новом Саду број 3/61 од 06.04.1961., Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе у Новом Саду број 02-394/2-71 од 12.06.1971. године, категорисано „Сл. Гласник РС“ 16/90);
4. Споменик на брду "Везирац"-Место битке код Петроварадина 1716.г., Нови Сад (Обухвата тромеђу Сремских Карловаца, Петроварадина и Буковца по Решењу Покрајинског завода за заштиту споменика културе број 116/68 од 02.04.1968. године, категорисано „Сл. Гласник РС“ 16/90).

За заштиту напред наведених непокретних културних добара, утврђују се следећи услови заштите:

- На непокретним културним добрима од изузетног значаја и њиховој околини, не смеју се вршити активности изградње и уређења непосредне околине без претходне сагласности Републичког завода за заштиту споменика културе;
- Забрањују се све интервенције које би битно утицале на измену морфологије терена у природном и историјском окружењу споменика културе категорисаног од изузетног значаја за Републику Србију, укључујући и изградњу аутопута;
- Не дозвољава се постављање ваздушних електричних водова високог напона, а постојеће инсталације постепено каблirati под земљом у зони утврђених културних добара.
- У циљу маскирања непримерених објеката који тангирају зону заштите, укључујући и инфраструктурне објекте аутопута, налаже се постављање тампон зона високог зеленила.
- Обавеза Носиоца Пројекта је да за све планиране радове на инфраструктурним системима који су у обухвату планског подручја прибави посебне услове – мере техничке заштите од стране Републичког завода за заштиту споменика културе, као и да прибаве сагласност на пројектну документацију.

У нацрту Просторног плана подручја посебне намене коридора аутопута Београд – Зрењанин – Нови Сад, у оквиру поглавља *III Планска решења развоја подручја посебне намене са утицајем посебне намене на развој појединих области 2. план веза аутопута са окружењем 3. утицај аутопута на природу, животну средину и непокретна културна добра и мере заштите* и поглавља *iv правила уређења и правила грађења* – наведени

критеријуми се морају реализовати уз стриктно поштовање смерница и мера заштите из Просторног плана Републике Србије, Регионалног просторног плана АП Војводина, Плана детаљне регулације и Условијема условима чувања, одржавања и коришћења културних добара, као и добара која уживају претходну заштиту, издатих од стране надлежних завода за заштиту споменика културе.

- У планирању изградње деоница аутопута са пратећим садржајима - трасе инфраструктурног система, веза аутопута са окружењем (петље, алтернативни правци), функционалних садржаја, пратећих садржаја у коридору, електро-енергетских водова и постројења, услужних центара аутопута, обавезно је поштовање принципа и одредаба Закона о заштити културних добара.
- Све грађевинске и друге активности са обе стране коридора пута, посебно на местима где се врши уклањање земље или врше ископи, денivelација, насипи и други земљани и грађевински радови, без обзира на дубину, подлежу условима и мерама заштите надлежних Завода за заштиту споменика културе уз обавезно присуство и контролу археолога који ће вршити надзор над извођењем грађевинских и других радова, који ће о евентуалном налазу обавестити стручну службу Републичког завода за заштиту споменика културе ради даљег поступања.
- Забрањује се депоноване и/или формирање депонија смећа без претходног обавештавања надлежног Завода за заштиту споменика културе о локацијама које су предвиђене за позајмишта и депоније у функцији изградње објекта са пратећим садржајем, као и остале инфраструктурне мреже и путева. Позајмишта и депоније се пре приступања експлоатацији морају претходно археолошки истражити.

Полазећи од тога да је културно наслеђе развојни ресурс, на основу истраживања и валоризације културног наслеђа у Републици Србији, предложено је и шире сагледавање културног наслеђа у виду културних подручја и културних предела (културно- пејзажних целина).

- Културно подручје је термин који не постоји у нашој стручној терминологији, али се уводи да би се дефинисао највећи обим подручја са специфичним и концентрисаним фондом културног наслеђа, односно означава одређени простор са већом концентрацијом непокретних културних добара, која су у територијалном, историјском, културном и стилском погледу повезана и чине визуелни и духовни идентитет тог простора. Културна подручја, по правилу обухватају и природне вредности, па се унутар културног подручја могу издвојити и културни предели.
- Културни предео (културно-пејсажна целина) представља комбиновано деловање природе и човека. Културни предео је илустрација еволуције људског друштва под утицајем физичких ограничења и/или могућности које су пружили његово природно окружење и друштвене, економске и културне спољашње или унутрашње снаге. Може бити рурални и урбани културни предео. Културни предели се препознају као део културно-историјског наслеђа у више категорија и то: дизајнирани културни предели, органски и реликтни културни предели и асоцијативни културни предели. Културни предео, односно културно-пејсажна целина, обухвата већи број споменика културе са непосредном околином.

У оквиру граница Просторног плана подручја посебне намене за заштиту културних добара од великог значаја, некатегорисаних културних добара и добара која уживају претходну заштиту, надлежни су следећи заводи за заштиту споменика културе:

- За територију града Београда – Завод за заштиту споменика културе града Београда
- За територију града Панчева – Завод за заштиту споменика културе Панчево
- За територију града Зрењанина – Завод за заштиту споменика културе Зрењанин
- За на територију града Новог Сада – Покрајински завод за заштиту споменика културе Нови сад и Завод за заштиту споменика културе града Новог Сада

С поштовањем,

В. Д. ДИРЕКТОРА

Проф. др Дубранка Букановић

